Minister Zdrowia

DLU.055.37.2026.MR
Warszawa, 12 października 2026

Pan
[redacted]

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na Pana wystąpienie z dnia 29 czerwca 2026 r., przekazane w części dotyczącej zmian w zasadach obliczania składki zdrowotnej przez Ministerstwo Finansów do Ministerstwa Zdrowia w dniu 10 lipca 2026 r., proszę o przyjęcie następującego stanowiska.

Pana wystąpienie z dnia 29 czerwca 2026 r. dotyczące „podjęcie inicjatywy ustawodawczej w celu wypłaszczenia dysproporcji dochodowych w publicznej ochronie zdrowia poprzez reformę przepisów podatkowo-składkowych i eliminację arbitrażu rynkowego", stanowi petycję w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach[1]. Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej złożenia Podmiot rozpatrujący petycję zawiadamia podmiot wnoszący petycję o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi[2].

W swojej petycji wnosi Pan o:

- „*efektywne wypłaszczenie skrajnie wysokich, asymetrycznych dochodów lekarzy zatrudnionych w publicznych podmiotach leczniczych (SPZOZ i spółkach z udziałem Skarbu Państwa/JST) na kontraktach cywilnoprawnych (B2B) poprzez likwidację nieuzasadnionych i szkodliwych społecznie przywilejów podatkowo-składkowych (w szczególności ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz regresywnej konstrukcji składki zdrowotnej dla tej grupy)*";

- „[*p*]*ełną linearyzację i symetrię składki zdrowotnej – likwidację ryczałtowych progów składki zdrowotnej dla jednoosobowych działalności gospodarczych wykonujących usługi na rzecz publicznego systemu ochrony zdrowia i powiązanie jej z realnym dochodem (na wzór umów o pracę), celem urzeczywistnienia konstytucyjnej zasady solidaryzmu społecznego*".

Odnosząc się do powyższych postulatów, należy w pierwszej kolejności zauważyć, że w obowiązującym stanie prawnym ustawodawca zdecydował się na powiązanie regulacji składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą[3] z instytucjami prawa podatkowego.

[1] Dz. U. z 2018 r. poz. 870; dalej jako „ustawa o petycjach".
[2] Zob. art. 10 ust. 1 i art. 13 ustawy o petycjach.
[3] Zob. art. 5 ust. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.); dalej jako „u.ś.o.z.".

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

W myśl art. 81 ust. 2 u.ś.o.z.:

2. Roczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, opłacających podatek dochodowy na zasadach określonych w art. 27, art. 30c lub art. 30ca ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, stanowi dochód z działalności gospodarczej ustalony za rok kalendarzowy jako różnica między osiągniętymi przychodami w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z uwzględnieniem art. 14c, art. 22 ust. 4a i 4b oraz art. 24 ust. 1 i ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszony o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Podstawa wymiaru składki w nowej wysokości obowiązuje od 1 lutego danego roku do 31 stycznia roku następnego, zwanego dalej "rokiem składkowym".

W myśl art. 81 ust. 2e u.ś.o.z.:

Roczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, które stosują opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. z 2025 r. poz. 843), stanowi:

1) *iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i kwoty odpowiadającej 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", jeżeli osiągnięte przychody z działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne nie przekroczyły w tym okresie kwoty 60 000 zł;*
2) *iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", jeżeli osiągnięte przychody z działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne przekroczyły w tym okresie kwotę 60 000 zł i nie przekroczyły kwoty 300 000 zł;*
3) *iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i kwoty odpowiadającej 180% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", jeżeli osiągnięte przychody z działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne przekroczyły w tym okresie kwotę 300 000 zł.*

Literalne brzmienie przytoczonych art. 81 ust. 2 i 2e u.ś.o.z. nie pozostawia wątpliwości, że podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne jest zdeterminowana przez przyjętą przez daną osobę prowadzącą działalność pozarolniczą (przedsiębiorcę) formę opodatkowania:

1. w przypadku stosowania opodatkowania na zasadach ogólnych (tj. w oparciu o skalę podatkową lub w formie podatki liniowego) podstawę stanowi **dochód** (z działalności gospodarczej ustalony za rok kalendarzowy jako różnica między osiągniętymi przychodami w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z uwzględnieniem art. 14c, art. 22 ust. 4a i 4b oraz art. 24 ust. 1 i ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszony o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów);

2. w przypadku stosowania opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych podstawę stanowią odpowiednio – w zależności od uzyskiwanego **przychodu -** kwoty odpowiadające 60%, 100% lub 180% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

W świetle powyższego należy skonkludować, że kwestia sposobu ustalania podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne lekarzy, przy uwzględnieniu formy zarobkowania, skali osiąganych przez nich przychodów oraz specyfiki prowadzonej działalności, stanowi zagadnienie pochodne względem rozwiązań przyjętych w ustawie podatkowej, bowiem sposób ustalania wysokość obciążeń składowych jest zdeterminowany przez przyjętą formę opodatkowania. Jednocześnie wyjaśnione wyżej rozwiązanie prawne jest regulacją o charakterze systemowym, która dotyczy wszystkich osób prowadzących działalności pozarolniczą. Do zryczałtowanej składki na ubezpieczenie zdrowotne, zależnej od wysokości osiąganego przychodu (art. 81 ust. 2e u.ś.o.z.), są uprawnione wszyscy przedsiębiorcy mogący korzystać na mocy ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne[4] z opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Mając na uwadze powyższe uwarunkowania prawne oraz konieczność zachowania stabilności i spójności przepisów regulujących instytucję składki na ubezpieczenie zdrowotne, informuję, że wprowadzenie zmian polegających na wybiórczym podwyższeniu obciążeń składkowych dla wybranej grupy zawodowej w oderwaniu od zmian w przepisach prawa podatkowego nie znajduje uzasadnienia systemowego.

Z wyrazami szacunku
Z up. Ministra Zdrowia

Katarzyna Bonecka
Naczelnik
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości: Ministerstwo Finansów

[4] Dz.U. z 2025 r. poz. 843 ze zm.